

Sí² Hi³ Ca³zen³ Po¹ Ní¹con² Tsá² Efesios

Po¹ jmu² sí² lá² hi³ ca³tin¹ tsá² má²lín³ cuáh³² já¹ juú² Éfeso

1 Jná¹³ Po¹, tsá² lín³ ná¹ tí³² tsá² quian³² jë¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo, cun³ñí¹ hi³ ca³li³hnió³ Dió³² hi³ jmu¹ jná¹³ la³ jáun². Jmu² jná¹³ sí² lá² ñí¹con² hnoh², tsá² joh¹ Dió³², tsá² má²ná¹tan²³ náh² ta²¹ Cristo Jesús [já¹ juú² Éfeso ní²]. **2** Cuí¹ má¹hé¹ má¹mieh² náh² Dió³² Jméi² dí², jì³ Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí² ní², hi³ cuí¹ jmu¹ tsú² siáh³ hi³ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tin².

Cristo má²miih² tsá² joh¹

3 Cuí¹ má¹quien¹³ dí² Dió³² Jméi² Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí², quí¹ cun³ñí¹ hi³ cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹ tsú² má²ca³ma³hé² ma³mieh², cun³quionh³ la³jí³² hi³ zia³² jáun² tí³ hñu³mi³cuú², quí¹ cun³ñí¹ hi³ má²cá²cunh³ dí² jáun² quiúnh¹ Cristo. **4** La³ cun³ jmí¹ ñeh² bíh¹ hi³ lí¹³ hngá¹máh³ lá² máh³ ca³quianh³ dí² Dió³² hi³ lí¹³ tauh¹³ dí² hi³ ná¹chan¹ dí² ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú² hi³ hí¹ cáun² tso³ tiá² zia³² quiú¹³ dí² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo. Cun³ñí¹ hi³ hniau³ bíh¹ tsú², **5** jáun² ca³chau³ tsú² re² la³ cun³ jmí¹tin², hi³ láí¹³ dí² jón²zih¹ tsú² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo, la³ cun³ rón³² lí³ hi³ ca³lín¹³ tsú² hi³ jlánh¹ tí³² tsí³ tsú² jmu³. **6** Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, cuí¹ má¹quien¹³ dí² Dió³², ca³tí²¹ mií³ hi³ cáu² hi³ jueh³² hi³ lí¹ ca³ja³ jáun² tsí³ tsú² ñí¹con² dí², cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jon² tsú² Tsá² hnio³ tsú² lín³². **7** Cun³ñí¹ hi³ jun³ Tsá² hí³ hi³ ca³táin³ jmí¹³ né³, jáun² má²cá²tsan³ bíh¹ hmah²¹ hi³ jmí¹ ren² dí² jáun², hi³ jáun² má²ca³liáu³ dí²; hi³ Dió³² né³, má²ca³chin² tsí³ tso³ quiú¹³ dí² quí¹ cun³ñí¹ hi³ cun³ tiá² quiáuh²³ bíh¹ mií³ hi³ ja³² jáun² tsí³ tsú². **8** Hi³ má²ca³ma³jnia³² tsú² siáh³ hi³ hú¹tá¹ hniau³ lín³², cun³quionh³ hi³ má²ca³cué³ tsú² jáun² pí³ hi³ lí¹³ há¹ ngí¹³ dí² jì³ hi³ lí¹³ láí³ dí² tsá² quia³lín³ jmí¹ tsí³, **9** hi³ jáun² lí¹³ lí³ né¹ dí² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ tsú² hi³ jmí¹ ná¹hmá¹ jáun², la³ cun³ ta²¹ hi³ qui³ jmí¹ má²ca³lín¹³ tsú² jáun² hnga² hi³ jmu³. **10** La³ cun³ lí³ hi³ má²ca³lín¹³ tsú² jáun² né³, lí³tí³ bíh¹ re² lín³² ní¹ má¹tí³ ñí¹ cá¹chó²¹ jmái¹ hi³ má²tón³² jáun², jmái¹ hi³ chá³² Dió³² cu³lí²¹ la³jí³² hi³ zia³² jáun² ñí¹con² Cristo, hi³ jáun² Cristo bíh¹ lín¹³ Tsá² chín¹ ja¹ quioh²¹ hi³ jáun², la³ cun³ la³jí³² hi³ zia³² hñu³mi³cuú² jì³ hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá² ní² siáh³.

11 Hi³ jáun² né³, Dió³² bíh¹ Tsá² ca³quianh³ dí² la³ cun³ jmí¹tin², hi³ cun³ñí¹ hi³ má²cá²cunh³ dí² jáun² quiúnh¹ Cristo, hi³ jáun² bíh¹ chau² dí² tsú² re² la³ cun³ lí³ hi³ má²ca³lín¹³ tsú² jáun² hnga² hi³ jmu³, Tsá² jmu² hí³ hi³ cun³ cuá²hai³² bíh¹ re² ca³la³ jì³lí³² hi³ má²ca³cháunh¹³ tsí³ jmu³. **12** La³ ní² ca³jmú³ tsú², hi³ jáun² ní¹ má¹ca³jé³ tsáu² lánh³ ziaun² jnoh¹, tsá² ca³chá¹³ jnoh¹ cáun² tsí³ la³ñí¹ ñí¹con² Cristo, lí¹³ ma³quien²

siáh³ Dió³² cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ cú² juenh² tsú². **13** Ja³bí¹ hnóh² siáh³ ca³tianh³² náh² ta²¹ Cristo jmí¹ ca³niéh² náh² jáun² jú¹ tson² hi³ lí¹³ liáun³ náh²; jì³ hi³ ca³li³ lin¹ hi³ hnóh² ná¹lín³ náh² tsá² joh¹ Dió³², cun³quionh³ hi³ ca³hián¹³ náh² jáun² Jmí²chí³ Chun¹, Tsá² ca³jmú³ Dió³² jái¹³ hi³ cuen³ jmí¹tin². **14** Cun³quionh³ Jmí²chí³ Chun¹ hi³ má²ca³hen¹³ bíh¹ dí² má²ca³li³ lin¹ hi³ cu³tí³ hiáu¹³ dí² la³ cun³ hi³ cué³² Dió³² ní¹ má¹tí³ ñí¹ ca³liáun³ ca³la³ jín³² tsá² joh¹ tsú², hi³ jáun² cuí¹ lí³quien² bíh¹ tsú² cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ cú² juenh².

Po¹ mi³² ñí¹con² Dió³² hi³ lí¹³ quia³lín³ jmí¹ tsí³ tsá² má²tanh² ta²¹ Dió³²

15 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, jmí¹ ca³nái³² jná¹³ hi³ nio² cáun² honh² hnóh² ñí¹con² Jesús Tí³² Juo¹³ dí², jì³ hi³ hno³ náh² ca³la³ jín³² tsá² joh¹ Dió³², **16** hi³ jáun² jná¹³ né³, tiá² tunh²¹ yáh³ ná¹ hi³ cue² tiá¹hmah¹ Dió³² hi³ ca³tin¹ hnóh², hi³ chau² tsin³² jná¹³ quián¹³ hnóh² ní¹ má¹ca³lien¹ jná¹³ Dió³². **17** Mí²³ jná¹³ ñí¹con² Dió³² Jméi² Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí², Tsá² cú² juenh² Jméi² dí², hi³ cuí¹ jmu¹ tsú² hi³ lí¹³ quia³lín³ jmí¹ honh² náh², cáun² hi³ ja³² ñí¹con² hnga² hí³ bíh¹, hi³ jmu³ tsú² siáh³ hi³ ngí¹³ náh² ca³la³ jì³² hi³ hie³² tsú², hi³ jáun² lí¹³ lí³ cuóun³² náh² tsú² re² lín³². **18** Mí²³ jná¹³ siáh³ hi³ Dió³² tiéi³ joh¹ jmí¹ honh² náh², hi³ jáun² lí³ ñíh¹³ náh² he³ ca³tí²¹ hi³ má²ca³te³ tsú² jáun² hnóh², la³ cun³ hi³ qui³ má²hu²¹ jáun² honh² náh², la³ cun³ la³jí³² hi³ chu²¹ jì³ hi³ jlánh¹ quien² siáh³ hi³ cué³² Dió³² ñí¹con² tsá² joh¹. **19** Hi³ mí²³ jná¹³ siáh³ hi³ lí³tsin² náh² hi³ cónh³ bíh¹ tiá² cú² tiá² juenh² tsú², ca³la³ hi³ tiá² lin¹ ñí¹ hiá² ñí¹ táuh²³ bíh¹ pí³ quioh²¹ tsú², pí³ hi³ jmu² ta²¹ ñí¹con² jnoh¹ tsá² tanh²³ dí² ta²¹ tsú². Pí³ jáun² bíh¹ jaun³² ca³ma³jnia³² Dió³² **20** jmí¹ ca³jmú³ tsú² jáun² hi³ ca³jenh¹³ Cristo ja¹ hla¹, hi³ jáun² ca³chan³ dí² tí³ cuá² chu²¹ quioh²¹ la³ tí³ hñu³mi³cuú², **21** hi³ ca³chan³ dí² tsú² hi³ lín³ Tsá² la³ñí¹ ñí¹ quioh²¹ ca³la³ jín³² tsá² jmu² héih³², tsá² ná¹ho² ta²¹, la³jín³² tsá² ná¹quien², jì³ tsá² ná¹chín¹ ní² siáh³, la³ cun³ lí³ua³ jan² tsá² jmí¹ lí¹³ lí³ hien¹³ ñí¹ hná¹ ní² ní² siáh³; hi³ jun³juáh¹³ jmáh³la³ tsá² zian² ta³né³² yáh³, quí¹ jì³ tsá² lí³zian² jmái¹ né³bí¹ ja³² bíh¹ siáh³. **22** La³jí³² hi³ zia³² bíh¹ ca³chá³ Dió³² jo³cuo² Cristo, hi³ ca³jmú³ tsú² siáh³ hi³ hnga² Cristo bíh¹ lín³ tsá² chín¹ ñí¹con² la³jín³² tsá² lín³ cuáh³². **23** Quí¹ la³jín³² tsá² cuáh³² ná¹lín³ la³jmí¹ lí³ cuá² ta³ hnga² bíh¹ Cristo, hi³ jáun² cun³quionh³ cuá² ta³ jáun² bíh¹ tsú² zian² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³; Tsá² má²cónh³² hí³ ñí¹ quioh²¹ ca³la³ jì³lí³² hi³ zia³².

Má²ca³liáun³ dí² cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsí³ Dió³²

2 1 Tí³la³ hnóh² né³, jmí¹ ná¹jún¹ bí¹ náh² jmí¹tin² cun³ñí¹ hi³ tiá² ca³ma³tih²¹ náh² héih³² quioh²¹ Dió³², hi³ jmí¹ ná¹ren² náh² tso³, **2** hi³ jmí¹ ná¹quiánh¹ náh² nóh³² quioh²¹ hngá¹máh³ lá², hi³ jmí¹ ná¹jmu^{h32} náh² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ juo¹³ tsá²cuú² tsá²chín³, tsá² cha³² hí³ tiá³ tsí³ tsá² tiá² má²tí³² ñí¹con² Dió³². **3** Quí¹ cun³ la³jái³² bíh¹ jnoh¹ jmí¹

ziáun² dí² uá²jai³² la³ ní² jmí¹tin², hi³ jmí¹ ná¹jmu³² dí² la³ cun³ hi³
 dí¹quiaunh²¹ tsí³ dí² hmóu³², hi³ ná¹má²ti²¹ dí² la³ cun³ rón³² lí³ hi³
 dí¹quian¹ cuá² ta³ dí², jì³ la³ cun³ hi³ láí²³ hmóu³² dí² ní² siáh³. Cun³ñí¹
 hi³ jáun² né³, jmí¹ ca³ta¹ dí² uá²jai³² hi³ má¹tso¹ tsi³² cá²re² quiúnh¹ tsá²
 ñí¹ hná¹ ní² ní¹ má¹ti³ ñí¹ ma³tson¹³ Dió³² tsáu². **4** Tí³la³ Dió³², Tsá²
 jlánh¹ juen² lín³² tsí³ ca³ma³hniau³ lín³² dí², **5** hi³ jáun² uá¹jinh¹ tá¹la³
 jmí¹ ná¹jún¹ jáun² máh³ dí² cun³ñí¹ hi³ ca³ti²¹ tsáu¹³ dí², cáun² ca³jmú³
 bíh¹ tsú² hi³ lí¹³ ziáun² dí² hi³ hmai²¹ la³jmí¹ ca³jenh¹³ jáun² Cristo; quí¹
 cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsí³ bíh¹ Dió³² má²ná¹liáun¹ hnoh² ta³né³². **6** Hi³
 la³jmí¹ ca³jmú³ tsú² hi³ ca³jenh¹³ jáun² Cristo, ca³jmú³ tsú² hi³ ziáun² dí²
 cáun² hi³ hmai²¹, la³ cun³ rón³² lí³ hi³ tsá¹ma³ziáun¹³ dí² ní¹ má¹ta³tauh¹
 dí² jáun² hñu³mi³cuú² ñí¹ cuá³ Jesús Tsá² lín³ Cristo, quí¹ cun³ñí¹ hi³
 má²cá²cunh³ dí² quiúnh¹ tsú². **7** La³ ní² ca³jmú³ tsú² quí¹ cun³ñí¹ hi³
 hnió³ ma³jnia³² jmí¹tsú² jmí¹ja³² hi³ hniau³ dí² lín³², hi³ hú¹tá¹ ja³² lín³²
 siáh³ mií³ tsí³ ñí¹con² dí² cun³quionh³ Cristo Jesús. **8** Jáun² né³, cun³ñí¹
 hi³ lí¹ ja³² jáun² mií³ tsí³ Dió³² bíh¹, hi³ jáun² má²ca³liáun³ hnoh²,
 cun³ñí¹ hi³ má²ca³cháh¹ náh² cáun² honh². Hi³ ní² dá², jun³juáh¹³ hi³
 zia³² cáun² hi³ má²ca³jmuh³ hmóu³² yáh³ náh², quí¹ hi³ ní² dá² cáun² hi³
 lí¹ ca³cué³ Dió³² bíh¹ náh². **9** Hi³ jáun² né³, hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² lí¹³
 jmu³ tonh², quí¹ jun³juáh¹³ hi³hliá² zia³² cáun² hi³ jmu² tsáu² yáh³ ní³².
10 Quí¹ Dió³² bíh¹ ca³jmú³ dí²; hi³ cun³ñí¹ hi³ má²cá²cunh³ dí² jáun²
 quiúnh¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo né³, hi³ jáun² ca³ma³jniau² dí² tsú² siáh³
 hi³ má²lí¹³ ná¹láí³ dí² tsá² jmu² ta²¹ chu²¹, la³ cun³ ta²¹ hi³ má²ca³chá³
 jáun² Dió³² jo³cuo² dí² jmí¹tin² hi³ ca³ta¹ dí² jmú¹³.

Cun³quionh³ Cristo bíh¹ má²nio² tie³

11 Hi³ jáun² né³, cháu¹ náh² honh² he³ lánh³ rón³² jmí¹ lín³ náh²
 jmí¹tin². Jmí¹jáun² jmí¹ ná¹lín³ náh² tsá²cá²jo²¹, tsá² jmí¹ jmái² náh²
 “tsá² lín¹ tsá² tiá² já²tú¹ chí² láu² hná¹³ ñí¹ zian²”. La³ ní² bíh¹ ná¹juáh²³
 tsá² qui³ ná¹quian³² lí²¹ hi³ lin¹ hi³ taunh² Dió³² hó¹ñí¹, tsá² ná¹téh²³ hí³
 hmóu³² “tsá² má²já²tú¹ chí² láu² quioh²¹”; uá¹jinh¹ hi³ lí³ jmáh³la³ tí³
 coh³ bíh¹ jaun³². **12** Jmái¹ jáun² tiá² jmí¹ quiúnh¹ yáh³ hnoh² Cristo, hi³
 jmí¹ tionh² náh² ma³ quin³² quiúnh¹ tsá² Israel, hi³ sa³jun³ jmí¹ cuín²
 náh² siáh³ nió³² jì³ jáí¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² jmí¹tin² quionh³ tsá² hí³.
 Jmí¹ zian² náh² hngá¹máh³ lá² hi³ hí¹ cáun² tiá² hi³ jmí¹ ná¹janh³² náh²,
 hi³ sa³jun³ jmí¹ cuóun²¹ náh² siáh³ Dió³². **13** Hi³ jáun² né³, uá¹jinh¹ jmí¹
 tionh² náh² ñí¹ uóunh³ jmí¹tin², tí³la³ ta³né³² má¹ná¹ má²ca³ta³tonh¹
 náh² má²janh² cun³quionh³ jmi² hi³ ca³táin² jáun² quioh²¹ Cristo, hi³
 má²ná¹lín³ hnoh² tsá² má²cá²cunh³ náh² quiúnh¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo.
14 Quí¹ Cristo bíh¹ Tsá² cha³² tie³ ja¹ quiú¹³ dí². Hí³ bíh¹ ca³jmú³ hi³ tsá²
 judíos quionh³ tsá²cá²jo²¹ má²ná¹lín³ tsá² cu³ nió³; quí¹ hí³ bíh¹
 ca³tsunh³ hná¹ hiah³² hi³ jmí¹ dí¹jnái²³ jáun² ja¹ quioh²¹ tsá²cá²jo²¹
 quionh³ tsá² judíos, hi³ jmí¹ jmu² hi³ tionh² tsú² ma³ quin³², la³ cun³

liei²¹ hi³ jmí¹ jmu² jáun² hi³ ná¹hniei²¹ tsú² tsá²ján² tsá²ján².

15 Cun³quionh³ hi³ ca³jun³ jáun² bíh¹ tsú² ca³ma³táuh³² liei²¹ hi³ jmí¹ quian³² jáun² la³jí³² héih³² he³ lánh³ rón³² hniáuh³² jmu³ tsú², hi³ ca³jmú³ tsú² hi³ tá¹ tun³ nió³ tsáu² má²lín³ cu³ nió³ hmai²¹ cun³ñí¹ hi³ jì³lín² tsá² hí³ má²cá²cunh³ quionh³ tsú² hnga². La³ jáun² bíh¹ ca³jmú³ tsú² hi³ niau²¹ tie³. **16** La³ ní² bíh¹ lí³, hi³ cun³quionh³ hi³ ca³jun³ tsoh² crei²¹ bíh¹ Cristo ca³ma³táuh³² hniei² hi³ jmí¹ zia³² ja¹ quioh²¹ tá¹ tun³ nió³ tsáu², hi³ ca³jmú³ dí² hi³ tá¹ tun³ nió³ jáun² ná¹lín³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsáu², hi³ ca³jmú³ tsú² siáh³ hi³ niau²¹ tie³ ja¹ quioh²¹ tsú² quionh³ Dió³².

17 Quí¹ Cristo dá² cuan³ hi³ cua³can³² jú¹ chú³² hi³ lí¹³ niau²¹ tie³ ñí¹con² ca³la³ jín³², la³ cun³ ñí¹con² hnoh² tsá² jmí¹ tionh¹ náh² ñí¹ uóunh³ jì³ ñí¹con² tsá² judíos tsá² jmí¹ tionh² hí³ má²janh² ní² siáh³.

18 Hi³ jáun² cun³quionh³ jan² tán¹ Jmí²chí³ joh¹ Dió³² bíh¹, lí¹³ tsá¹janh¹³ dí² la³jái³² ñí¹con² Jméi² dí², cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo, cuí¹ tsá² judíos, cuí¹ tsá²cá²jo²¹. **19** Jáun² né³, hnoh² tiú²uú² lín³ yáh³ náh² tsá²cá²jo²¹, tsá² cu³ nió³ siáh³, tí³la³ hnoh² dá² má²lín³ náh² tsá² cu³ nió³ bíh¹ quiúnh¹ náh² ca³la³ jín³² tsá² joh¹ Dió³². Hnoh² bíh¹ má²ná¹lín³ náh² tsá² hñú¹³ Dió³². **20** Ja³bí¹ hnoh² siáh³ uá²jai³² má²ná¹lín³ náh² la³jmí¹ lí³ cáun² hñú³, hi³ dí¹chi²¹ ñí¹ jmí¹ hiah³² hi³ ca³quiú² jáun² jì³lín² tí³² tsá² quian³² jè¹ Dió³² jì³ la³jín³² tí³² jè¹ Dió³² ní² siáh³, cáun² hñú³ hi³ quian³² cá² má³ quín¹ chu²¹ lín²¹ hi³ hu²¹ cuoh¹ hiah³² jáun², la³ cun³ Cristo Jesús yáh³. **21** Cun³quionh³ hí³ bíh¹ chí¹zau³² tá¹ cáun² hñú³, hi³ la³jí³² quín¹ quioh²¹ né³ ná¹juín¹ re² lín³² ca³la³ ñí¹ cá¹chó²¹ jmái¹ hi³ lí³ cáun² cuáh³² hi³ ná¹chan¹ ñí¹con² Tí³² Juo¹³ dí². **22** La³ ní² bíh¹ siáh³ hnoh² uá²jai³², cun³ñí¹ hi³ má²cá²cunh³ náh² quiúnh¹ Cristo, ja³bí¹ la³ jáun² má²tionh² náh² siáh³ ja¹ quioh²¹ tsá² reh² ñí¹ hná¹ ní², ca³la³ ñí¹ lí²¹ hi³ la³jín³² tsá² má²ca³chá³ cáun² tsí³ lí¹³ lín³ la³juah²¹ dúh¹ cáun² hñú³, hi³ jáun² ñí¹ jáun² lí¹³ cuá³ Dió³² cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹.

Po¹ nio² jo³cuo² hi³ hléh³² jú¹ chú³² ñí¹con² tsá²cá²jo²¹

(Hechos 22:21; Colosenses 1:24-27)

3 **1** Hi³ jáun² jná¹³ Po¹, cuá¹tson³ ná¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo ca³tí²¹ cáun² hi³ chú³² quián¹³ hnoh² tsá²cá²jo²¹; cun³ñí¹ hi³ hléh²³ jái¹³ la³ ní² bíh¹ jná¹³ cuá¹tson³ ná¹. **2** Len³ jná¹³ qui³ cun³ má²ná¹ñíh¹ bíh¹ hnoh² hi³ Dió³² bíh¹ má²ca³chá³ ta²¹ lá² jo³uón³² jná¹³ cun³ñí¹ hi³ ca³ja³ mí³ tsí³, hi³ jáun² lí¹³ zian² hnoh² re². **3** Hí³ bíh¹ ca³ma³jnia² ñí¹con² jná¹³ jái¹³ hi³ jmí¹ ná¹hmá¹ jáun², la³ cun³ lí³ jáun² cú¹pih²¹ jái¹³ hi³ má²lí²jmú³² jná¹³ ní². **4** Jáun² ní¹ má¹ca³híh³ náh² jái¹³ ní² lí³tsin² náh² hi³ tson² bíh¹ má²ño¹ jná¹³ jú¹ tson² quioh²¹ Cristo hi³ jmí¹ ná¹hmá¹ jáun². **5** Jái¹³ jáun² jmí¹ ná¹hmá¹ jmí¹tin², hi³ hí¹ jan² tiá² hin² ca³lí³ cuoh² jmái¹ ñí¹ má²jau³² dí²; tí³la³ ta³né³² né³, má²ca³jñéih³ Dió³² jái¹³ jáun² ñí¹con² tí³² tsá² quian³² jè¹ tsú², tsá² híen¹ joh¹ tsú², jì³

ñí¹con² tí³² jě¹ Dió³² ní² siáh³ cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹ tsú². **6** Hi³ lá² bíh¹ hi³ jmí¹ ná¹hmá¹ jáun²: hi³ cun³quionh³ jú¹ chú³² hi³ lí¹³ liáun³ tsú² jáun², ja³bí¹ tsá²cá²jo²¹ uá²jai³² he³ cá²ren² la³ cun³ hi³ hiáuh³ jáun² tsá² judíos, hi³ lí¹³ lín³ tsú² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsáu² quionh³ tsú² tsá² hí³, jì³ hi³ ca³tin¹ tsú² siáh³ jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² quionh³ tsá² hí³ cun³ñí¹ hi³ má²cá²cunh³ tsú² uá²jai³² quionh³ Cristo Jesús.

7 Ta³ tiá² jmí¹ ca³tin¹ bíh¹ jná¹³ má²ca³zeh³ Dió³² hná¹ ta²¹ quioh²¹, hi³ hléh²³ ná¹ jú¹ chú³² cun³quionh³ pí³ quioh²¹ tsú². **8** Uá¹jinh¹ jná¹³ jan² tsá² tí³ jlánh¹ bíh¹ huen³ ja¹ ca³la³ jín³² tsá² joh¹ Dió³², tí³la³ hí³ bíh¹ má²ca³hiáu³² jná¹³ hi³ hléh¹³ ná¹ ñí¹con² tsá²cá²jo²¹ jú¹ chú³² ca³tí²¹ la³jí³² hi³ zioh² jáun² Cristo, cáun² hi³ jmí¹líh³ tiá² chau³² jmái¹ hi³ lí³ cuoh² tsú² jì³lí³². **9** Hi³ jo³uón³² jná¹³ né³, má²ca³chá³ Dió³² hi³ hie¹ ná¹ ca³la³ jín³² tsáu² jái¹³ ca³tí²¹ la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³² jmu³, jái¹³ hi³ jmí¹ ná¹hmá¹ ñí¹con² tsáu² ca³la³ cun³ cá²jmái¹ lín²¹, hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², Tsá² ca³jmú³ ca³la³ jì³lí³² hi³ zia³². **10** La³ ní² ca³lí³, hi³ jáun² cun³quionh³ tsá² ná¹lín³ cuáh³² joh¹ Dió³² lí¹³ ma³jnia² ta³né³² ñí¹con² ca³la³ jáh³ dú¹ ñí¹ tsá² ná¹chín¹ jì³ tsá²cuú² tsá²chín³ ní² siáh³, hi³ Dió³² jlánh¹ quia³lín³ jmí¹ tsí³ ñí¹ ca³la³ jì³² hi³ jmu². **11** Qui³ cun³ jmí¹ má²hu²¹ bíh¹ tsí³ Dió³² hi³ jmu³ la³ ní² ca³la³ cun³ jmí¹tin² lín³², cáun² ta²¹ hi³ ca³lí³ jáun² cun³quionh³ Jesús Tsá² lín³ Cristo Tí³² Juo¹³ dí². **12** Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ má²cá²cunh³ dí² quiúnh¹ Cristo, hi³ má²nio² cáun² tsí³ dí² ñí¹con² tsú², jáun² má²zia³² bíh¹ jái¹³ hi³ lí¹³ má¹janh¹³ dí² ñí¹con² Dió³², ca³la³ hí¹ cú¹pih²¹ tiá² juá²³ tsí³ dí². **13** Hi³ jáun² bíh¹ hiú² mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh², hi³ tiá² cháh¹ náh² hlah³ honh² cun³ñí¹ hi³hliá² cuá¹má²tso¹ jná¹³ tsin³² hi³ ca³tin¹ hnoh², qui¹ hi³ lá² dá² jmu² lin¹ hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ tá¹zanh¹ náh² re².

Cristo hniau³ dí²

14 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ junh³² jná¹³ cú¹jñi³² ta³ ñí¹ Jméi² [Jesucristo Tí³² Juo¹³] dí², **15** Dió³², Tsá² ná¹juáh²³ hí³ ca³la³ jín³² tsá² má²ná¹lín³ tsá² hñú¹³ tsú² hi³ hí³ bíh¹ dí² lín³ Jméi² tsú², uá¹ hi³ tsá² má²tionh² hñú³mí³cuú², uá¹ hi³ tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá². **16** Hi³ jáun² ñí¹con² Jméi² dí², Tsá² lín³ hí³ mí¹zioh²¹ quioh²¹ ca³la³ jì³lí³² hi³ chu²¹, mí²³ jná¹³ hi³ cué³² tsú² hnoh² pí³ la³ tí³ hñú³ honh² hnoh² cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹, **17** hi³ jáun² má²lí¹³ cuá³² Cristo hñú³ honh² náh² cun³ñí¹ hi³ má²nio² jáun² cáun² honh² náh². Hi³ jáun² ní¹juáh³ jlánh¹ tiá³ nio² honh² náh² hi³ ná¹hnáu³ náh² hi³ ja³² la³ tí³ hñú³ honh² náh², la³jmí¹ chí²¹ tiá³ cáun² hmá² hi³ tìoh³ chí² jmú² ñí¹ ñe¹ lín²¹, ho³lá²dá² cáun² hñú³ hi³ zeh² ñí¹ cáun² jmíh¹ hiah³² pin³, **18** hi³ jáun² lí¹³ há¹ ngi¹³ náh² re² cu³lí²¹ quiúnh¹ náh² la³jín³² tsá² joh¹ Dió³², hi³ he³ cónh³ tí³ tí³ la³ hú³, jì³ tí³ la³ cuó², jì³ tí³ la³ ñe¹ ní² siáh³ hi³ hniau³ dí² jáun² Cristo. **19** Jáun² bí¹ mí²³ jná¹³ hi³ lí¹³ lí³ cuin² náh² ha³ cónh³ tí³ hi³ hniau³ dí² jáun² Cristo,

uá¹jinh¹ jmí¹láh³ tiá² lí³ cuoh² tsú² cun³ tán¹, hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ ná¹canh² hñu³ honh² náh² re² lín³² cun³quionh³ hnga² Dió³².

20 Hi³ hí³ bíh¹ dí² jan² Dió³² Tsá² zia³² pí³ quioh²¹ hi³ jmu³ tí³ hliáun³ la³ cónh³ bíh¹ hi³ mí³² dí², ho³ uá¹jinh¹ cáun² hi³ tí³ lí¹ ca³cháunh¹³ tsí³ dí², cun³quionh³ pí³ quioh²¹ tsú² hi³ má²jmu² jáun² ta²¹ hñu³ jmí¹ hñu³ tsí³ dí². **21** Hi³ jáun² cun³quionh³ tsá² ná¹lín³ cuáh³², jì³ cun³quionh³ Jesús Tsá² lín³ Cristo, icuí¹ lí³quien² bíh¹ Dió³² jmái¹ ca³la³ jí³² ca³la³ cun³ jmí¹hi³nio²! iTson² bíh¹ cu³tí³!

Hniáuh³² tiáuh¹ dí² cá²hon³

4 **1** Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, jná¹³ tsá² cuá¹tson³ ná¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tín¹ Tí³² Juo¹³ dí², hiú² mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³ ñí¹táunh¹ náh² la³ cun³ ca³tí²¹ hi³ ñí³táunh¹ tsá² má²ca³te³ Dió³², quí¹ hnoh² bíh¹ tsá² má²ná¹tén¹ náh². **2** Jmu³ náh² tsá² tsí¹juí³, tsá² tiá² jmu² quien² hnga²; jmu³ náh² siáh³ juenh² honh², jì³ hi³ cueh¹³ náh² honh² hi³ ca³tín¹ tsá²ján² tsá²ján² quí¹ cun³ñí¹ hi³ hno³ náh² tsú². **3** Cun³quionh³ hi³ má²nio² jáun² tie³ ja¹ quián¹³ bí¹ náh², má²hniáuh³² jmúh¹³ náh² pí³ hi³ la³ má²tionh² jáun² náh² cá²honh¹ jmái¹ ca³la³ jí³², cun³quionh³ hi³ ma³hau³ Jmí²chí³ Chun¹. **4** Quí¹ jan² tán¹ tsáu² bíh¹ má²ná¹lái³ dí², hi³ jan² tán¹ bí¹ siáh³ Jmí²chí³ zian² ñí¹con² dí² la³jái³²; la³ jáun² bíh¹ lí³ siáh³ hi³ má²ca³te³ náh² jáun² Dió³² hi³ lí¹³ zia³² cáun² tán¹ hi³ ná¹janh³² náh² ca³la³ jín³². **5** Jan² bíh¹ Juo¹³ dí² zian², hi³ cá² ñí¹ bíh¹ jú¹ tson² zia³² hi³ táunh²³ dí² ta²¹, cá² ñí¹ bíh¹ hi³ zaun³² dí² jmái², **6** hi³ jan² tán¹ bíh¹ Dió³² Jméi² dí² ca³la³ jái³². Hí³ bíh¹ cuá¹chín¹ ñí¹con² ca³la³ jín³², Tsá² jmu² ta²¹ ca³la³ tán¹ cu³tí³, jì³ hi³ cuá³ tsú² siáh³ hñu³ tsí³ jí³lá² dí².

Pí³ hi³ cue³² Jmí²chí³ Chun¹

(Romanos 12:3-8; 1 Corintios 12:1-14:40; 1 Pedro 4:8-11)

7 Tí³la³ né³² né³, ma³ quin³² ma³ jan³² bíh¹ dí² má²hiau³² dí² la³ cun³ pí³ hi³ ca³ja³ jáun² tsí³ Cristo hi³ lí¹ cué²¹. **8** Hi³ jáun² bíh¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:

Jmí¹ ngah²¹ tsú² jáun² hñu³mi³cuú², ca³chin² dí² jui³² tsá² ná¹tson³, jì³ hi³ ca³cuéh³ dí² siáh³ tsá²mi³cuóun² pí³ hi³ jmu³ tsú² tá¹³ dí².

9 Tí³la³ ¿he³ dá² hnió³ juáh³ jaun³² hi³ “ca³uinh³² tsú²”? Hi³ ní² dá² hnió³ juáh³, hi³ la³ñí¹ tín² ca³ñí¹hi³² tsú² la³ tí³ hñu³ hué³². **10** Hi³ Tsá² hí³ bí¹ siáh³ ca³uinh³² tí³ ñí¹ jlánh¹ bíh¹ ñe¹ hñu³mi³cuú², hi³ jáun² lí¹³ hún¹ tsú² la³ tán¹ chu³ cuá² chu³ hué³². **11** Hi³ hí³ bíh¹ ca³cué³ pí³ ñí¹con² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu² hi³ jmu³ tsú² tá¹³ Dió³², uá¹la³ cun³ hi³ ca³cuéh³ tsú² jáun² ma³ jan² tsáu² pí³ hi³ lín¹³ tsú² tí³² tsá² quian³² jè¹ Dió³², ma³ jan² tsáu² ca³cuéh³ dí² siáh³ pí³ hi³ lín¹³ tí³² jè¹ Dió³², hi³ ma³ jan² tsáu² hiauh³ pí³ hi³ ngái³² jú¹ chú³² hi³ lí¹³ liáun³ tsú², ma³ jan² tsáu² hiauh³ pí³ hi³ lín¹³ tsá² tanh² hó¹ñí¹ tsáu², hi³ ma³ jan² siáh³ hiauh³ pí³ hi³ lín¹³ tí³² ca³tí²¹ jái¹³ quioh²¹ Dió³². **12** La³ ní² bíh¹ ca³chan³ tsú²

hua³jan²¹ tsá²joh¹ hi³jmu³ ta²¹ quioh²¹ dí², hi³ jáun² lí¹³ hi³ tí³ lí³mí¹
 má²tsá²lí³pin³ tsí³ tsá² ní¹ hná¹ jáun² joh¹ Cristo, **13** ca³la³ ní¹ cá¹chó²¹
 jmái¹ hi³ tiáuh¹ dí² cá²hon³ la³ cun³ hi³ ca³tí²¹ jmu³ tsá² má²cuóun³²
 Jon² Dió³², tsá² má²nio² hí³ cáun² tsí³ ní¹con² tsú². La³ jáun² bíh¹ lí¹³ hi³
 lí³hún¹ tsí³ dí², hi³ lí³ tiéi³ dí² tí³tsóh³dí¹ la³ cun³ rón³² lín³ hnga² Cristo.
14 Quí¹ jáun² tiú²uú² lín¹³ dí² la³jmí¹ lín³ tsá¹míh¹, hi³ huán¹ tsí³ lín³²
 bíh¹ zai³² tsí³, hi³ cáun² lí¹ lí²can² cun³quionh³ lí³ua³ cáun² jái¹³ hmai²¹
 hi³ má²ta² tsáu², hi³ lí²can² tsú² hi³ má²cau² tsá² hláih¹, tsá² hnió³ jau³
 jui³² hlah³. **15** Tí³la³ ní¹juáh³ hléh¹ dí² jú¹ tson² cun³quionh³ hi³ hno³ dí²
 tsá²ján² tsá²ján² né³, la³ jáun² bíh¹ má²tsá²lí³hún¹ tsí³ dí², ca³la³ ní¹
 cá¹chó²¹ jmái¹ hi³ lín¹³ dí² la³jmí¹ lín³ Cristo, Tsá² lín³ hí³ Tsá² chin¹
 ní¹con² dí². **16** Hi³ ní¹con² hí³ bíh¹ ja³² pí³ quiú¹³ jnoh¹, tsá² ná¹lái³ dí²
 la³juah²¹ dúh¹ jñí²mu¹ tsú², cáun² ngú³ hi³ ná¹cuú¹ ná¹hun¹ re² tin² la³
 ma³ quin³² ma³ caun³² hi³ pih²¹ hi³ siún¹ quionh³ rainh²¹, la³jmí¹
 ná¹jenh² hná¹ mú²¹ quionh³ jñí²; hi³ jáun² tá¹la³ má²chí¹cuóun² jáun²
 cu³lí²¹ né³, jmu² lín¹ hi³ hnió³ rainh²¹ cun³quionh³ hi³ má²háun³.

Ziáun² dí² hi³ hmai²¹ cun³quionh³ Cristo

17 Hi³ jáun² né³, hlí¹ lieh¹ jná¹³ hnoh² cha¹³ Tí³² Juo¹³ dí², hi³ juo³
 ná¹ hnoh² la³ lá²: Tiú²uú² hniáuh³² yáh³ má¹zián¹³ náh² la³jmí¹ zian² tsá²
 tiá² má²cuóun³² Dió³², quí¹ tsá² hí³ dá² zian² la³ cun³ hi³ cháunh²³ chí¹
 hmóu³² bíh¹, cáun² hi³ tiá² lín¹ ní¹ jmu³ ta²¹, **18** hi³ cáun² lí¹ ná¹jli³²
 siáh³ hñu³ jmí¹ hñu³ tsí³ tsú². Tsá² hí³ dá² tiá² zian² yáh³ la³ cun³ hi³
 hnió³ Dió³², quí¹ tsá² cáun¹ bíh¹ hí³ cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ huáh² chí¹.
19 Tiú²uú² ní³² yáh³ tsú² he³ dá² jaun³² hua³heih²¹, jí³ hi³ má²ca³jienh³
 tsú² siáh³ hmóu³² hi³ jmu³ la³jí³² hi³ dí¹quiaunh²¹ tsí³, hi³ ca³la³ hi³ tsah³
 lín³² tsú² jmu² ca³la³ jí³² ní¹ hi³ hlah³, ca³la³ hi³ jính¹ lín²¹ tsú². **20** Tí³la³
 hnoh² má¹ná¹, tiá² ca³lí³tin² yáh³ hnoh² la³ ní² ní¹con² Cristo,
21 ní¹juáh³ tson² cu³tí³ hi³ ca³niéih² náh² jái¹³ hi³ ca³tin¹ tsú², hi³
 ní¹juáh³ tson² ca³cunh³ náh² siáh³ quiúnh¹ Jesús jmí¹ ca³lí³tin² náh²
 jáun² jú¹ tson² hi³ ca³tin¹ tsú². **22** Hi³ ca³tí²¹ la³ cun³ he³ lánh³ rón³² jmí¹
 zian² náh² jáun² jmí¹tin² né³, tí³ có³² chá¹ náh² cú²jueh³² hi³ yeh³ hi³
 jmí¹ jmu³² náh² jáun², quí¹ jmí¹tin² ca³lí³can² náh² cun³quionh³ hi³
 hlah³ hi³ dí¹quiaunh²¹ honh² náh² hi³ jmí¹ jmu² jáun² hi³ jún³ náh².
23 Má²hniáuh³² bíh¹ lí³ hmai²¹ la³ tí³ hñu³ jmí¹ hñu³ honh² náh², **24** hi³
 má¹zián¹³ náh² cáun² hi³ hmai²¹ la³jmí¹ lí³ hi³ cánh³ ca³ma³jniau² náh²
 siáh³ Dió³², hi³ zian² náh² la³jmí¹ zian² tsú² jáun² hnga², hi³ hú¹tá¹ chun¹
 náh², hi³ jín².

25 Cun³ñí¹ hi³ ní² né³, jáun² ma³ quin³² ma³ jan³² náh² ca³tin¹ hléh¹³
 jmáh³la³ jú¹ tson² ní¹con² renh², cha³ jmí¹ hléh¹³ náh² jú¹ tí¹jái², quí¹
 la³jái³² bíh¹ dí² ná¹lái³ la³juah²¹ dúh¹ zeih²¹ cuo² zeih²¹ ta³ jan² tsáu².

26 Ní¹juáh³ hi³ ca³míh³ honh² náh², ha³ lí² jmú² tso³; ha³ lí² cuí¹ míh¹³ honh² nú² ca³la³ ñí¹ ca³ta³tsí²¹ hiú², 27 hí¹ cú¹pih²¹ lí² jái¹³ cueh³² tsá² hláinh¹.

28 Ní¹juáh³ tsá² jmí¹ han², ha³ lí² uú² cuí¹ han¹ tsú², tí³la³ cuí¹ jmu¹ cuá² ta³ tsú² ta²¹ chu²¹ bíh¹ cú²jueh³², hi³ jáun² zia³² ca³lá² hi³ lí¹³ lí³ cuéh³² tsú² tsá² lí³hniauh²³ ñí¹con².

29 Ha³ lí² hléh² náh² jú¹ hlah³, tí³la³ jái¹³ hi³ lí¹³ lí³ ma³hau³ hi³ lí³ pin³ tsí³ tsáu² bíh¹ hniáuh³² hléh¹³ náh² cú²jueh³², jái¹³ hi³ lí¹³ lí³ ma³mieh² Dió³² ñí¹con² tsá² náí³² bíh¹. 30 Lí² jmú² náh² hi³ niau²¹ hlah³ tsí³ Jmí²chí³ Chun¹ joh¹ Dió³², quí¹ cun³quionh³ Jmí²chí³ hí³ bíh¹ má²ná¹lin¹ hnoh² hi³ lín³ náh² tsá² joh¹ Dió³², ca³la³ ñí¹ cá¹chó²¹ jmái¹ hi³ cu³tí³ láu³² tsú².

31 Chá¹ náh² tí³ có³² la³jí³² hi³ chí¹quí² chí¹tiéih²³ honh² náh² ñí¹con² tsáu², la³ má²quionh³ hi³ míh²³ honh² náh², jí³ hi³ jlánh¹ náh², jí³ hi³ lí¹ tí² lí¹ hóh³² náh², jí³ la³jí³² hi³ lí¹ tú² lí¹ hion²³ náh² tsáu² ní² siáh³, la³ cun³ la³jí³² ñí¹ hi³ hlah³ yáh³. 32 Tí³ re² bíh¹ jmu³ náh² chun¹ ñí¹con² tsá²ján² tsá²ján², hi³ ná¹lín³ náh² tsá² zian² tsí³ hi³ ca³tín¹ tsá²ján² tsá²ján², hi³ chin³² náh² siáh³ honh² ñí¹con² tsá²ján² tsá²ján² la³ cun³ hi³ má²ca³jmú³ tsú² ñí¹con² náh², la³jmí¹ ca³chin² jáun² Dió³² tsí³ tso³ quián¹³ hnoh² cun³quionh³ Cristo.

He³ lánh³ rón³² hniáuh³² ma³zian² tsá² má²lín³ jon² Dió³²

5 1 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ má²ná¹lín³ náh² jon² Dió³², tsá² hnio³ tsú² lín³², jmu³ náh² pí³ hi³ lín¹³ náh² la³jmí¹ lín³ tsú² hnga².

2 Tianh³ náh² hi³ ná¹hnáu³ náh², la³jmí¹ ca³ma³hniau³ Cristo, hi³ ca³jienh³ tsú² jáun² hnga² cun³ñí¹ hi³ ca³ta¹ dí². Hí³ bíh¹ lí¹ ca³cuen³ hnga² la³juah²¹ dúh¹ jan² jáh³, hi³ ca³jngih³ ñí¹con² Dió³², hi³ lín³ tsú² la³jmí¹ lí³ cáun² hi³ ja³² má²ró³² hi³ tí³² tsí³ Dió³².

3 Cun³ñí¹ hi³ má²lín³ náh² tsá² joh¹ Dió³² né³, jáun² hí¹ cú¹pih²¹ yáh³ tiú²uú² hniáuh³² hi³ cáun² lí¹ juonh²¹ náh² jái¹³ hi³ ca³tí²¹ hi³ juón¹ tsú², sa³jun³ hí¹ cáun² hi³ tiá² jí², ho³ hi³ dí¹quian¹ náh² hi³ lí¹ zia³². 4 Ha³ lí² hléh² náh² jú¹ cú¹juón¹, sa³jun³ jái¹³ hi³ tiá² lin¹ zia³² ñí¹ jmu³ ta²¹, ho³ cuú²nga¹ héi² tsí³, quí¹ jái¹³ la³ ní² tiú²uú² ca³ta¹ yáh³ dí² hléh¹³; tí³ re² cueh¹ náh² cú²jueh³² tiá¹hmah¹ Dió³² bíh¹. 5 Quí¹ má²ñíh¹ bíh¹ náh² hi³ ní¹juáh³ zian² tsá² lí¹ jmu² lí¹ tsau³² ho³ hi³ jmu² tsú² hi³ tiá² jí², jáun² tsá² la³ hí³ tiá² lí¹³ yáh³ hiáuh³ jái¹³ hi³ tsa³ma³zian² hñu³mi³cuú² ñí¹ cuá¹quien² Cristo quionh³ Dió³², sa³jun³ lí¹³ hiáuh³ jái¹³ ní¹juáh³ tsá² zia³² hi³ jlánh¹ jính¹, quí¹ tsá² la³ ní² jmu² la³juah²¹ dúh¹ hi³ má²tsú² má²jónh³² dió³² tsá² lánh¹ bíh¹. 6 Hí¹ jan² lí² hin² cuí¹ má¹cau² hnoh² cun³quionh³ cáun² jú¹ te³, quí¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tí²¹ hi³ hlah³ ní² bíh¹ má²jnia³² Dió³² hi³ míh²³ tsí³ ñí¹con² tsá² tiá² nieh³. 7 Jáun² né³, hí¹ cú¹pih²¹ lí²uú² juónh³² náh² re² quiúnh¹ tsá² la³ hí³.

8 Quí¹ jmí¹tin² jmí¹ lín³ hnoh² tsá² zian² já¹niéi², tí³la³ ta³né³² má¹ná¹, cun³ñí¹ hi³ má²ca²cunh³ náh² quiúnh¹ Tí³² Juo¹³ dí², jáun² má²lín³ náh² tsá² má²zian² ñí¹ tie³ joh¹. Jáun² tianh³ náh² la³ cun³ qui³ ca³tí²¹ hi³ zian² tsá² má²tiéin¹ joh¹. **9** Quí¹ joh¹ dá² jmu² hi³ lau³² jmáh³la³ cá² ñí¹ hi³ chun¹ bíh¹ tsú², hi³ ngí³² tsú² cú²tso², jì³ hi³ lín³ tsú² tsá² tson² jè¹ ní² siáh³. **10** Jáun² jmu³ náh² pí³ hi³ ngí¹³ náh² hi³ he³ bíh¹ hi³ jéih³² Tí³² Juo¹³ dí². **11** Ha³ lí² jmú² náh² lí³ua³ cáun² hi³ tiá² lin¹ ñí¹ jmu³ ta²¹, hi³ la³ jmu² jáun² tsá² zian² já¹niéi²; tí³la³ tí³ re² tie³ náh² joh¹ ñí¹con² hi³ jáun², hi³ jáun² lí¹³ chu³ jñéih³. **12** Hi³ lí¹ hua³heih²¹ máh³ hi³ hléh¹³ dí² la³ cun³ hi³ jmu² tsá² hí³ ta³ hñu³ niéi², uá¹jinh¹ tí³ lí¹ hléh¹³ dí²; **13** tí³la³ ní¹ má¹ca³ta³no¹ la³jí³² hi³ jáun² ñí¹ tie³ joh¹ né³, la³jí³² bíh¹ chú² jñéih²³ re², **14** quí¹ cun³quionh³ joh¹ bíh¹ chú² jñéih²³ la³jí³². Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ juáh²³ tsú² la³ lá²:

Hueh³ ziu³ máh¹, hnú² tsá² rá²cuóun¹ nú²;

náu² ñí¹ rón²¹ nú² ní² ja¹ hla¹,

hi³ jáun² Cristo tiéi³² joh¹ quioh²¹.

15 Jáun² né³, hua³hín¹³ náh² he³ lánh³ rón³² ñí¹taunh¹ náh². Ha³ lí² ma³zián¹³ náh² la³jmí¹ zian² tsá² tiá² jmí¹ tiá² tsí³, tí³ re² ma³zián¹³ náh² hi³ quia³lín³ jmí¹ honh². **16** Ma³quien¹³ náh² jmái¹ hi³ zian² náh², quí¹ jmái¹ hláh³ bíh¹ la³². **17** Ha³ lí² lí¹ jmú² náh² cáun¹; jmu³ náh² pí³ hi³ ngí¹³ náh² he³ hnió³ Tí³² Juo¹³ dí². **18** Ha³ lí² ma³heinh²¹ náh², quí¹ tsá² jmu² la³ jáun² dá² cáun² lí¹ tsá²hín³ bíh¹; tí³ re² cuí¹ ná¹cónh²¹ Jmí²chí³ Chun¹ hñu³ honh² náh². **19** Hniáuh³² hlí¹ lienh¹ náh² renh² má²tún² hmóu³² náh² cun³quionh³ hi³ hieh¹ náh² sun¹ hi³ lí³ jáun² jái¹³ quioh²¹ Dió³², hi³ hieh¹ náh² sun¹ ñí¹con² Dió³², jì³ hi³ hieh¹ náh² siáh³ hi³ ca³tín¹ tsú² cun³quionh³ sun¹, la³ cun³ hi³ má²hau³ Jmí²chí³ Chun¹. Jáun² hie¹ náh² sun¹ hi³ má¹tsú¹ má¹jonh²¹ náh² Tí³² Juóuh³² ca³la³ jonh³ jmí¹ honh². **20** Cuéh³ náh² tiá¹hmah¹ Dió³² Jméi² dí² jmái¹ ca³la³ jí³² ca³tí²¹ la³jí³² hi³ zia³², cun³ñí¹ hi³ ca³tín¹ Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí².

Lánh³ hniáuh³² zian² tsá² tanh² ta²¹ Cristo quionh³ tsá² hñú¹³

21 Cun³ñí¹ hi³ tanh²³ náh² ta²¹ Cristo, jáun² ma³quien¹³ náh² tsá²ján² tsá²ján².

22 Ca³tín¹ tsá²mi³ hi³ ma³quien² ñí²cuo², la³jmí¹ má²quien² tsú² jáun² Tí³² Juo¹³ dí². **23** Quí¹ tsá²ñuh² bíh¹ lín³ tsá² chín¹ ñí¹con² tsá²mi³, la³jmí¹ lín³ jáun² Cristo Tsá² chín¹ ñí¹con² tsá² lín³ cuáh³², tsá² ná¹lín³ hi³ la³jmí¹ lí³ cuá² ta³ tsú², tsá² ca³lión³² tsú² hí³. **24** Hi³ jáun² la³jmí¹ má²quien² jáun² tsá² cuáh³² Cristo, la³ jáun² bíh¹ ca³tín¹ tsá²mi³ ma³quien² ñí²cuo² tán¹ hián².

25 Hnoh², tsá²ñuh², ma³hno¹ náh² tsá²mi³ ñí²cuonh² náh², la³jmí¹ ca³ma³hnió³ jáun² Cristo tsá² lín³ cuáh³² hi³ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga² hi³ jún³ ca³tín¹ cuáh³². **26** La³ ní² ca³jmú³ tsú², quí¹ hi³ jáun² lí¹³ ná¹chan¹ tsá² lín³ cuáh³², hi³ ca³ma³jín² dí² tsú² cun³quionh³ hi³

ca³záun³ tsú² jáun² jmái² cun³quionh³ jái¹³ quioh²¹ Dió³², **27** hi³ jáun² lí¹³ ma³jnia² tsú² cuáh³² ñí¹con² hnga², hi³ lín¹³ la³jmí¹ lín³ jan² tsá¹mái¹³ tsá² má²jniá³ ca³la³ chú³² lín³² cu³tí³, hi³ chun¹, hi³ jin², hi³ hí¹ cú¹pih²¹ quiá¹ tiá² zia³² quioh²¹, hi³ sa³jun³ hí¹ cáun² hi³ zính², sa³jun³ hí¹ cáun² hi³ má²hliáh². **28** La³ ní² bíh¹ lí³, hi³ hniáuh³² ma³hnio³ siáh³ tsá²ñuh² tsá²mi³ ñí²cuo² la³jmí¹ hnio³ tsú² hnga². Quí¹ ní¹juáh³ tsá² hnio³ tsá²mi³ ñí²cuo², la³ jáun² má²lin¹ hi³ hnio³ jì³ hnga² bíh¹ tsú². **29** Quí¹ hí¹ jan² yáh³ tsáu² tiá² hon² cuá² ta³ hnga², tí³la³ jmu² bíh¹ tsú² hua³hí¹³, jì³ hi³ má²ton³ dí² siáh³; hi³ tí³tsóh³dí¹ la³ jáun² bíh¹ jmu² siáh³ Cristo ñí¹con² cuáh³², **30** quí¹ jnoh¹ bíh¹ ná¹lái³ dí² la³jmí¹ lí³ cuá² ta³ tsú², [jnoh¹ ná¹lái³ dí² la³jmí¹ lí³ ngú³ quioh²¹ tsú² jì³ jñí²mu¹ tsú² ní² siáh³]. **31** La³ cun³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí²: “Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³tin¹ tsá²ñuh² chan³ tí³ có³² jméi² mí¹ziú¹³, hi³ jáun² tiánh³ cu³tsa³² quionh³ tsá²mi³ ñí²cuo², hi³ jáun² tá¹ gon³ tsú² lín¹³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsáu² bíh¹”. **32** Hi³ ní² bíh¹ cáun² jái¹³ hi³ jlánh¹ bí¹ quien² hi³ jmí¹ ná¹hmá¹, hi³ jáun² jná¹³ né³ juanh³², hi³ jái¹³ ní² né³, hie³² hi³ Cristo má²cunh³ quionh³ cuáh³². **33** Tí³la³ cun³ jáun² bíh¹ hniáuh³² má¹hno¹ náh² tsá²mi³ ñí²cuonh² ma³ quin³² ma³ jan³² náh², la³jmí¹ hno³ náh² hmóu³²; hi³ tsá²mi³ né³, hniáuh³² má²quien² siáh³ tsá²ñuh² ñí²cuo².

6 1 Hi³ hnoh² siáh³ tsá¹míh¹, cun³ñí¹ hi³ hnoh² tanh²³ náh² ta²¹ Dió³², hi³ jáun² ca³tin¹ náh² tanh¹³ siáh³ ta²¹ ñeh² mí²ziúh², quí¹ la³ ní² bíh¹ ca³tí²¹. **2** Quí¹ hi³ lá² bíh¹ héih³² la³ñí¹ hi³ ca³jmú³ Dió³² hi³ la³ má²quionh³ siáh³ cáun² jái¹³ hi³ ca³jmú³ tsú²: “Tianh³² náh² ta²¹ ñeh² mí²ziúh², **3** hi³ jáun² lí¹³ zian² nú² re² tin², jì³ hi³ lí¹³ lí³ zian² nú² ué³ ñí¹ hué²¹ lá²”.

4 Hi³ hnoh² né³, tsá² má²lieih²¹, ha³ lí² ma³tsan¹³ náh² tsí³ jónh³², tí³la³ tí³ re² bíh¹ hi³ má¹cuoun²¹ náh² tsú² hi³ tí¹ jinh²¹ náh² re² tin², hi³ hlí¹ lienh¹ náh² tsú² ca³tí²¹ he³ lánh³ rón³² tanh¹³ tsú² ta²¹ Tí³² Juo¹³ dí².

5 Hnoh² tsá² ná¹lín³ tsá² má²ná¹hlánh¹, ca³tin¹ bí¹ náh² má¹tih²¹ ñí¹con² tsá² ná¹lín³ juóuh³² náh² ñí¹ hué²¹ lá²; hniáuh³² bíh¹ má¹quien¹³ náh² tsú², jì³ hi³ re² nio² honh² náh² siáh³ jmúh¹³ ta²¹ quián¹³, la³jmí¹ lí³ hi³ ná¹má²tih²¹ náh² ñí¹con² hnga² Cristo. **6** Jun³juáh¹³ jmáh³la³ ñí¹ jé²³ yáh³ tsú² hniáuh³² jmúh¹³ náh² re² ta²¹, hi³ jáun² jlánh¹ tá¹tonh¹ náh² re² ñí¹con² tsú², tí³la³ hi³ jmúh¹³ náh² la³ cun³ qui³ ca³tin¹ jmu³ tsá² ná¹lín³ quian²¹ Cristo bíh¹, tsá² má²ná¹jmu² la³ jonh³ jmí¹ tsí³ la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³². **7** Hiún² lín³² honh² náh² jmu³ tá¹³ tsú², la³juah²¹ dúh¹ hi³ ná¹jmuh³² náh² tá¹³ Tí³² Juo¹³ dí², jun³juáh¹³ la³jmí¹ lí³ hi³ ná¹jmuh³² náh² ñí¹con² jmáh³la³ tsáu² yáh³. **8** Quí¹ má²ñíh¹ bíh¹ náh², hi³ Tí³² Juo¹³ bíh¹ dí² ma³hmah¹ ñí¹con² ma³ quin³² ma³ jan³² la³ cun³ lí³ hi³ chu²¹ hi³ lí²jmú³ tsú², uá¹ hi³ tsá² má²dí¹hlánh¹ ho³lá²dá² tsá² zian² hi³ ca³tin¹ hnga².

9 Hnoh² siáh³ tsá² ná¹lín³ juo¹³ tsáu², ja³bí¹ la³ ní² hniáuh³² jmúh¹³ hnoh² siáh³ ñí¹con² tsá² má²dí¹hlánh¹ joh² náh², ha³ lí²uú² lienh¹ náh²

tsú² jú¹ cáu². Cháu¹ náh² honh² hi³ jan² bíh¹ Tí³² Juo¹³ dí² Tsá² cuá³
hñu³mi³cuú² jmu² héih³² ñí¹con² hnoh² jí³ ñí¹con² tsá² hí³ ní² siáh³; hi³
Tsá² hí³ né³, tiá² jmu² yáh³ hi³ quien² jan², hi³ jan² tiá² quien².

Zia³² he³ cun³quionh³ lí¹³ jmu³ tsá² tanh² ta²¹ Dió³² hniéi²

10 Hi³ jáun² né³ reh², cuí¹ lí³ pin³ náh² cun³quionh³ pí³ hi³ ja³²
ñí¹con² Tí³² Juo¹³ dí², cun³quionh³ pí³ hi³ cáu² hi³ jueh³² jáun² quioh²¹
tsú². **11** Jmuh²¹ náh² ta²¹ la³jí³² ñí¹ hi³ cue³² Dió³² hi³ lí¹³ jmu³ tsú²
hniéi², hi³ jáun² quinh¹ náh² jmái¹ ní¹juáh³ jmái¹ hi³ hnió³ tsá² hláinh¹
ma³cau². **12** Quí¹ jun³juáh¹³ hi³ ná¹jmu³² hniéi² quiúnh¹ tsá²mi³cuóun²
yáh³ dí², tí³la³ ná¹jmu³² dí² hniéi² quiúnh¹ tsá²cuú² tsá²chín³ bíh¹, tsá²
hláih¹ tsá² ná¹lín³ jmí²chí³, la³ cun³ tsá² ná¹chín¹, tsá² ná¹ho² jái¹³
ñí¹con² tsá² ná¹hiá² ná¹lí³² jmí¹ tsí³ zian² hngá¹máh³ lá². **13** Cun³ñí¹ hi³
jáun² né³, jmuh²¹ náh² ta²¹ la³jí³² ñí¹ hi³ cue³² Dió³² hi³ lí¹³ jmúh¹³ náh²
hniéi², hi³ jáun² lí¹³ quinh¹ náh² jmái¹ ní¹juáh³ jmí¹ zia³² hi³ háinh¹³, hi³
ní¹ má¹lí³² jáun² né³, la³ má²ná¹pin³ jáun² bíh¹ náh².

14 Jáun² né³, tianh³ náh² hua³jan²¹, la³juah²¹ dúh¹ hi³ ná¹hñéih¹ náh²
jú¹ tson², jí³ ca³la³ hi³ ná¹quíh¹ náh² siáh³ hi³ chun¹ náh², la³jmí¹ lí³
hmih³² pin³ hi³ ná¹quih³² hliáu³ hi³ jmu² hua³hí¹³ ñí¹ tsí³. **15** Tianh³
náh² hua³jan²¹ hi³ hléh¹ náh² jú¹ chú³² hi³ jmu³ hi³ niau²¹ tie³ hñu³ tsí³
tsáu², la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² tauh² tuh³² ta³. **16** Hi³ ñí¹ ca³la³ jí³² né³,
chá¹ náh² cáun² honh², quí¹ hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ bíh¹ tsú² lí³ la³jmí¹
lí³ cáun² chí² lih³² hi³ zianh³² hliáu³ hi³ jnáí²³ ta³ ñí¹; cun³quionh³ hi³
jáun² lí¹³ yéih¹ náh² sí² hún¹ hmá² zunh²¹ hi³ cuí²³ tsá² hláinh¹ ñí¹con²
náh². **17** Cuí¹ ná¹hu²¹ honh² náh² hi³ liáun³ náh², hi³ lí³ jáun² la³juah²¹
dúh¹ cáun² hú¹chí¹ pin³ hi³ hein³² hliáu³ hi³ jmu² hua³hí¹³ chí¹, jí³ hi³
hniáu³² ná¹ziánh¹ náh² siáh³ jái¹³ quioh²¹ Dió³² hi³ lí³ la³jmí¹ lí³ cáun²
mí¹tái³ hi³ cue³² Jmí²chí³ Chun¹. **18** Ní¹ má¹tí³ ñí¹lien¹ hnoh² Dió³²
ca³tí²¹ lí³ua³ cáun² hi³ zia³², jáun² cun³quionh³ hi³ má²hau³ jáun²
Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹ hniáu³² lien¹ náh² tsú² jmái¹ ca³la³ jí³², uá¹jinh¹
cá² ñí¹ hi³ hiú² mih³² náh² ñí¹con² tsú². Lí¹³ jmúh¹³ hnoh² la³ ní² ní¹juáh³
cueh¹³ náh² honh² hi³ tianh¹³ náh² hua³jan²¹; hi³ hniáu³² lien¹ náh²
siáh³ Dió³² hi³ ca³tin¹ la³jín³² tsá² joh¹ tsú². **19** Lien¹ tiá³ náh² Dió³² hi³
ca³tin¹ jná¹³ uá²jai³², hi³ jáun² lí³ ñó¹ jná¹³ hín² jái¹³ hléh¹³ ná¹ ní¹ má¹tí³
ñí¹ hléh¹³, hi³ jáun² la³ jáun² lí¹³ zia³² uu³mieh¹³ jná¹³ ní¹ má¹tí³ ñí¹ hie¹
ná¹ tsáu² la³ cun³ jái¹³ hi³ jmí¹ ná¹hmá¹ jáun² ca³tí²¹ jú¹ chú³² hi³ lí¹³
liáun³ tsú². **20** Jná¹³ la³² tsá² zéin¹ Dió³², hi³ hléh²³ ná¹ jú¹ chú³² jáun²;
hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ cuá¹tson³ jná¹³ ta³né³². Jáun² lien¹ náh² tiá³
Dió³², hi³ jáun² jlánh¹ tiá³ niau²¹ tsin³² jná¹³ hi³ hléh¹³ jú¹ chú³², la³ cun³
quí³ ca³tin¹ jná¹³ jmu¹.

Má²hah² Po¹ jái¹³

21 Jáun² né³, reh² dí² Tíquico chá³² ñí¹con² hnoh² la³jí³² hi³ ca³tín¹ jná¹³ jĩ³ hi³ cuá¹jmu² jná¹³ ní² siáh³. Hí³ bíh¹ lín³ quian²¹ Tĩ³² Juo¹³ dí², jan² tsá² jlánh¹ re² nio² cáun² tsí³, jan² tsá² hno³ lín³² dí². **22** Hí³ jáun² bíh¹ zein³² jná¹³ tsú² ñí¹con² hnoh², hi³ jáun² chá³² tsú² ñí¹con² hnoh² he³ lánh³ rón³² tiauh² jnoh¹, hi³ jáun² lí¹³ chá³² tsú² siáh³ tiá³ honh² náh².

23 Dió³² Jméi² dí² jĩ³ Jesucristo Tĩ³² Juo¹³ dí² cuí¹ jmu¹ hi³ jĩ³lín² tsá² reh² dí² lí¹³ zian² re² tín², jĩ³ hi³ ná¹hnáu³ tsú² siáh³ cun³quionh³ hi³ nio² cáun² tsí³. **24** Cuí¹ má¹hé¹ má¹mieh² Dió³² ca³la³ jín³² tsá² hnio³ Jesucristo Tĩ³² Juo¹³ dí², la³jín³² tsá² hniau³ tsú² cáun² hi³ tiá² tón³² jmái¹ hliáh¹³. [Cun³ ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]